

Ens mantindrem fidels...

Si et criden a guiar...

*Si et criden a guiar
un breu moment
del mil·lenari pas
de les generacions,
aparta l'or,
la son i el nom.
També la inflor
buida dels mots,
la vergonya del ventre
i dels honors.
Imposaràs
la veritat
fins a la mort,
sense l'ajut
de cap consol.*

*No esperis mai
deixar record,
car ets tan sols
el més humil
dels servidors.
El desvalgut
i el qui sofreix
per sempre són
els teus únics senyors.
Excepte Déu,
que t'ha posat
dessota els peus
de tots.*

Salvador Espriu i Castelló (1913 –1985)
"La Pell de Brau", XXIV

Fa goig celebrar els cent anys del naixement de Salvador Espriu, per ell mateix, perquè qualsevol dada de qualsevol persona és important en l'univers de la humanitat, però als catalans ens fa goig de celebrar l'arribada d'un pensador, d'un poeta, d'un home just a la nostra comunitat catalana perquè la seva presència ens enriqueix, a tots, no solament en nombre sinó, també, per la qualitat del seu missatge.

I aquesta qualitat m'ha semblat que restava expressada en aquest capítol XXIV de "La Pell de Brau" –que, quan era seminarista, feia veure que anava a estudiar teologia a la biblioteca, quan en realitat, almenys algunes estones, hi llegia fragments d'aquest català que en temps de sequera refrescava la nostra il·lusió i la nostra esperança–. Espriu es mereix el nostre homenatge i, en aquest sentit, no res del que se'n pot dir em sembla més oportú que la referència que en fa el P. Cassià Maria Just, Abat de Montserrat. Es tracta d'un retall de diari arxivat que fa pensar ben bé en una necrològica. Salvador Espriu va néixer el dia 10 de juliol de 1913, abans de no gaire va fer 100 anys. Així, doncs, copio:

Feliços els nets de cor, perquè veuran Déu
(Mt 5,8).

Salvador Espriu ha estat per mi un amic entranyable. Fa pocs anys vaig aproximar-me a la seva persona i vàrem sintonitzar. Les nostres converses no eren freqüents, però sí intenses i perllongades. La seva grandesa anava acompanyada d'una humilitat i d'un respecte per l'altre que em captivaren des del primer encontre. Extremadament exigent amb ell

mateix, cercava constantment. I trobava més del que ell mateix gosava confessar.

La seva sinceritat absoluta, expressada sovint amb una fina ironia, brollava d'un esperit profund i lleial. Molt lúcida a assenyalar les nafres de la societat catalana, però mai desesperat. Estimava profundament. El seu pensament vigorós i els seus coneixements vastíssims no es quedaven en abstracció, sinó que els posava al servei de la vida. Si es mantenia un xic retirat no era per menyspreu de ningú, sinó per la seva poca salut i perquè li mancava temps per acabar la seva obra. Jo li aplicaria aquella benaurança de l'evangeli: "Feliços els nets de cor, perquè veuran Déu".

Cassià Just.
abat de Montserrat
Barcelona 1926
Montserrat 2008

Ara ja no ens toca parlar solament de Salvador Espriu, sinó també de l'Abat de Montserrat Cassià M. Just. Però jo penso que més que no pas parlar d'ells, per què no parlem dels testimonis, tan diferents, tan estimulants, tan rics que Déu ens envia?

Si et criden a guiar un breu moment del mil·lenari pas de les generacions. –De qui ho diu això el poeta? –D'ell mateix?, del Molt Honorable President de la Generalitat? del Bisbe de la diòcesi o de l'Abat de Montserrat? de qualsevol que té poder enmig del nostre Poble?

Jo penso que sí, que també ho diu per ells, però no solament per a ells, sinó per a tots i cadascun dels fills del nostre Poble. Tots nosaltres, un per un, som cridats a guiar un breu moment, brevíssim instant, del mil·lenari pas de les generacions de germans amb qui fem camí, colze amb colze, pas a pas. I ens demana, sense excepció, que un per un siguem fidels al lloc on Déu ens ha plantat. I en aquest racó de món, en aquesta parcel·la, ens diu: *aparta l'or, la son i el nom. També la inflor buida dels mots, la vergonya del ventre i dels honors.*

Aquestes paraules del poeta, segons la presentació que ens ha fet d'ell P. Abat, mai no havien estat tan oportunes, ni de tan fàcil comprensió com en el nostre moment històric: No perquè en altres generacions aquests abusos no es donessin, o no es